

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău (jud. O. Parfeni)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu)

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători:

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Cojocar u împotriva Anei Damaschin, Nicolae Damaschin cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2015, Nina Cojocar u a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Damaschin, Nicolae Damaschin solicitând încasarea în mod solidar de la pârâți a datoriei în mărime de 12000 euro, cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 7200 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că la 09 august 2012 a încheiat cu Ana Damaschin un contract de împrumut în sumă de 12000 euro, pe un termen de 4 luni. La scadență, suma împrumutată nu i-a fost restituită.

Ulterior, s-a adresat verbal pârâtei Ana Damaschin și i-a solicitat restituirea datoriei, însă ultima doar i-a promis că-i va restitui banii, deoarece la acel moment nu dispunea de surse financiare.

Indică reclamanta că, încercările sale de a soluționa pe cale amiabilă litigiul au fost în zadar. După adresarea sa la poliție, pârâții au făcut mai multe promisiuni și au întocmit recipisa cu obligațiunea de rambursare a sumei de 12000 euro.

În incinta Inspectoratului de Poliție Rîșcani, la 04 august 2014, pârâta Ana Damaschin a confirmat creanța și a întocmit o recipisă pe suma de 12000 euro, asumându-și obligația ca până la 01 iulie 2015 să restituie datoria.

Menționează că, până în prezent datoria nu i-a fost restituită, pârâții se eschivează de la executarea obligațiilor sale, se comportă brutal, ignoră cerințele de rambursare a datoriei.

Susține că, pârâții fiind în relații de căsătorie au responsabilitate solidară de restitui datoriile, chiar dacă la tranzacție a participat doar unul dintre soți.

Prin hotărârea din 02 noiembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nina Cojocaru și s-a încasat în mod solidar de la Ana Damaschin și Nicolae Damaschin în beneficiul Ninei Cojocaru datoria în sumă de 12000 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 8200 lei.

La 30 noiembrie 2016, Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău.

Prin încheierea din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață și s-a acordat apelantului termen până la data de 08 februarie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor-prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 3675 lei. Ședința de judecată pentru primirea sau după caz restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 09 februarie 2017 ora 10:00.

La 25 ianuarie 2017, Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, a declarat recurs împotriva încheierii din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată încalcă accesul la justiție, prin impunerea achitării repetate a taxei de stat pentru o cerere de apel. Anterior fiind achitată taxa de stat, iar instanța de apel nu a examinat argumentele cererii de apel precedente care coincid cu argumentele prezentei cereri de apel.

Menționează că, instanța de apel anterior a transmis pricina la rejudecare în instanța de fond din motive procesuale, care nu pot fi imputate apelantei. A fost admis un reprezentant al reclamantei, care nu avea împuternicirile confirmate prin semnătura reclamantei pe mandatul avocatului.

Declară că, instanța de apel la emiterea încheierii din 29 decembrie 2016, a omis și nu a examinat aspectul că anterior a depus cerere de apel cu aceleași motive și a achitat taxa de stat și urma a fi acceptată taxa de stat achitată anterior.

Consideră că, nu poate să poartă răspundere sau să se răsfrângă asupra sa unele aspecte procesuale imputate instanței de judecată, deoarece ar fi o încălcare a dreptului de proprietate prin obligarea la plata taxei de stat de fiecare dată pentru motive independente de voința sa. Nu dispune de bani să achite repetat taxa de stat, în situația în care motivele cererii de apel coincid cu motivele cererii de apel depuse anterior, care nu a fost examinată în fond.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea la data de 29 decembrie 2016, iar Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, a declarat recursul la data de 25 ianuarie 2017

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost pronunțată în lipsa apelantului și încheierea a fost expediată în adresa sa (f.d.126), însă, date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Din textul recursului se distinge că încheierea a fost recepționată la data de 13 ianuarie 2017 de către partea recurentă, alte probe care să ateste contrariul, la materialele pricinii lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat împotriva încheierii din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău de către Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, la data de 25 ianuarie 2017, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, neîntemeiat și pasibil de fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Din materialele pricinii rezultă că prin hotărârea din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Nina Cojocararu și s-a încasat în mod solidar de la Ana Damaschin și Nicolae Damaschin în beneficiul Ninei Cojocararu datoria în sumă de 12000 euro și cheltuielile de judecată în mărime de 8200 lei (f.d.112,117-120).

Astfel, nefiind de acord cu hotărârea din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, la 30 noiembrie 2016, a depus cerere de apel (f.d.116).

Concomitent Colegiul reține că la depunerea cererii de apel, apelanta nu a prezentat dovada plății taxei de stat prevăzută de lege la depunerea apelului.

Conform art. 3 alin.(1) lit.a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Prin încheierea din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață și s-a acordat apelantului termen până la data de 08 februarie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor-prezentarea dovezii plății taxei de stat în mărime de 3675 lei. Ședința de judecată pentru primirea sau după caz restituirea cererii de apel a fost stabilită pentru data de 09 februarie 2017 ora 10:00 (f.d.124-125).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, din motiv că apelanta nu a prezentat dovada plății taxei de stat, oferindu-i-se termen în acest sens.

În contextul dat, Colegiul reține că normele de drept enunțate *supra*, prevăd obligația apelantei de a prezenta dovada plății taxei de stat la depunerea cererii de apel, or, aceasta circumstanță constituie temei de nu da curs cererii de apel rezultând din prevederile art. 364, 368 Cod de procedură civilă, reiterate *supra*, iar în conformitate cu art. 369 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă constituie temei de restituire a cererii de apel, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

La caz, Colegiul relevă că apelanta/recurenta își exprimă dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel nu ar fi luat în considerare faptul că anterior a depus cerere de apel din aceleași motive și a achitat taxa de stat și urma a fi acceptată taxa de stat achitată anterior.

Colegiul remarcă că cererea de apel depusă anterior de către Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață, a fost împotriva hotărârii din 03 decembrie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, pe când prezentul apel a fost depus împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău.

Colegiul reiterează că, în conformitate cu art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

La acest capitol, Colegiul menționează că art. 84 Cod de procedură civilă și art. 3 alin.(1) lit.a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992 statuează expres că cererile de apel se impun cu taxă de stat.

Or, scutirea de la plata taxei de stat este stabilită expres de lege (art. 85 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă) sau de instanța judecătorească în funcție de situația materială (art. 85 alin.(4) Cod de procedură civilă).

Astfel, Colegiul reliefă că chiar și în condițiile declarării apelului de aceeași parte în aceeași pricină civilă, legislația în vigoare nu stabilește excepții de la plata taxei de stat. Cu atât mai mult sunt contestate acte de dispoziție diferite. Iar, invocarea aceluiași motive de apel în ambele cazuri nu constituie temei de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului recent.

Prin urmare, argumentele recurente aduse în acest sens sunt irelevante admiterii recursului și casării încheierii contestate, or, aspectele procesuale ce au dus la remiterea pricinii la rejudecare în instanța de fond, care în opinia părții recurente ar fi imputabile instanței de judecată, vizează exclusiv respectarea dreptului pârâtei Ana Damaschin de a beneficia de asistență juridică în cadrul examinării pricinii.

Cu referire la poziția recurente precum că nu ar dispune de mijloace bănești pentru plata taxei de stat repetat la depunerea cererii de apel, Colegiul menționează că normele de drept stabilesc facilități la plata taxei de stat și anume scutirea de la plata taxei de stat, amânarea sau eşalonarea plății taxei de stat, iar apelantul/recurentul prezentând probe în acest sens este în drept să pretindă acordarea înlesnirilor respective, ceea ce însă nu a făcut.

Colegiul precizează că în speță nu poate fi invocată plata repetată a taxei de stat, deoarece apelanta/recurenta prin cererea de apel depusă contestă un alt act judecătoresc și anume hotărârea din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, dar nicidecum hotărârea judecătorească împotriva căreia declarând apel anterior, a achitat și taxa de stat.

În consecință, Colegiul conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind acordarea termenului pentru lichidarea neajunsurilor ce țin de plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Prin urmare, Colegiul relevă că circumstanțele expuse de recurentă nu pot fi acceptate în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la adoptarea încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău, oferind termen apelantei pentru prezentarea dovezii plății taxei de stat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt justificate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței

de apel din 29 decembrie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Ana Damaschin, prin intermediul avocatului Sergiu Musteață.

Se menține încheierea din 29 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Cojocaru împotriva Anei Damaschin, Nicolae Damaschin cu privire la încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală